

Återrapportering efter omvärldsbevakning

**– Hur anskaffning sker
i Stockholm, Malmö,
Örebro, Uppsala och
Västerås**

Innehåll

Inledning.....	3
Avgränsning	3
Adressater och intressenter.....	3
Bakgrund och syfte.....	3
Omvärldsbevakning.....	3
Stockholm.....	4
Malmö	8
Uppsala.....	13
Örebro.....	16
Västerås	18
Sammanfattning och analys.....	22
Hur identifierar/analyserar ni vilka målgrupper som ni möter i er respektive verksamhet?.....	22
Hur har ni organiserat er för att möta behovet hos era målgrupper?	23
Vilka modeller för anskaffning av kommunal vuxenutbildning respektive arbetsmarknadsinsatser har ni?.....	23
Hur avgör ni vilken anskaffningsmodell som ska tillämpas per behov?	23
Hur har ni organiserat er uppföljning samt hur arbetar ni med uppföljning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser?	24
Har ni några externa parter som ni arbetar med och/eller samverkar med i fullgörandet av era uppdrag?	24
Hur ser kommunen på framtiden? Vad tror de kommer att påverka sin anskaffning och hur? Vilka effekter kommer det att ha på anskaffningen framåt?	25
Vilka fördelar respektive nackdelar ser de med hur de följer upp sitt arbetssätt? Hur ser de sin verksamhet med nya vindar och lagstiftning de kommande fem till tio åren?	25

Inledning

Detta dokument utgör Nämnden och för arbetsmarknad och vuxenutbildning i Göteborgs Stads (benämns härnäst Nämnden) anskaffningsstrategi, vilken Förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning (benämns härnäst Förvaltningen) har att förhålla sig till samt arbeta inom.¹ Tillsammans benämns dessa Arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Avgränsning

Detta dokument avser endast rapport från de möten som har genomförts beträffande omvärldsbevakning med anledning av arbetet med att ta fram en riktlinje för anskaffning till Arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Adressater och intressenter

Intressent tillika adressat för denna rapport är Arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Bakgrund och syfte

Nämnden är till sin storlek, sett utifrån det antal elever och deltagare som årligen befinner sig inom någon form av utbildning eller insats vid Nämnden, den största i sitt slag. Denna utbildning och insatser har sedan många år tillbaka upphandlats genom Förvaltningens försorg, där kvalitet har varit en avgörande faktor i utvärderingsprocessen. Den senast genomförda upphandlingen av ramavtal avseende kommunal vuxenutbildning och skräddarsydd kompetensutveckling, där arbetsmarknadspolitiska insatser ingår, har haft ett beräknat upphandlingsvärde om två miljarder kronor med en ramavtalstid om maximalt fyra år.

Detta dokument syftar till att återge den omvärldsbevakning som har skett med anledning av arbetet med att ta fram Nämndens anskaffningsstrategi.

Omvärldsbevakning

I syfte att inhämta kunskap samt skapa ett brett perspektiv av hur vuxenutbildning, arbetsmarknadspolitiska insatser, skräddarsydd kompetensutveckling och andra där tillhörande insatser och utbildningar kan anskaffas har Förvaltningen genomfört omvärldsbevakning och samverkan med andra större städer i landet. De städer som samverkan har skett med är Stockholm, Malmö, Uppsala, Örebro samt Västerås. Gemensamt för dessa är att samtliga bedriver vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser av olika slag. De övergripande frågor som har ställts till

¹ I detta dokument anges både Nämnden och Förvaltningen alternativt enbart Nämnden eller Förvaltningen var för sig beroende på vilket sammanhang som avses. Notera dock att Nämnden och Förvaltningen inte är olika juridiska personer eller på annat skiljer sig åt. Huvudsakligen är Nämnden beslutande och Förvaltningen utförande av vad som har beslutats av Nämnden.

respektive stad som har omfattats av omvärldsbevakningen i detta ärende har varit följande:

- Hur identifierar/analyserar ni vilka målgrupper som ni möter i er respektive verksamhet?
- Hur har ni organiserat er för att möta behovet hos era målgrupper?
- Vilka modeller för anskaffning av kommunal vuxenutbildning respektive arbetsmarknadsinsatser har ni?
- Hur avgör ni vilken anskaffningsmodell som ska tillämpas per behov?
- Hur har ni organiserat er uppföljning samt hur arbetar ni med uppföljning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser?
- Har ni några externa parter som ni arbetar med och/eller samverkar med i fullgörandet av era uppdrag?
- Hur ser kommunen på framtiden? Vad tror de kommer att påverka sin anskaffning och hur? Vilka effekter kommer det att ha på anskaffningen framåt?
- Fråga om vald organisering av anskaffning och genomförande – fördelar nackdelar med hur de följer upp sitt arbetssätt. Hur ser de sin verksamhet med nya vindar och lagstiftning de kommande fem till tio åren?

Nedan följer resultatet av denna omvärldsbevakning och samverkan.

Stockholm

Hur identifierar/analyserar ni vilka målgrupper som ni möter i er respektive verksamhet?

Vux

Inför den senaste upphandlingen gjordes en stor målgruppsanalys som de kopplade utifrån frågeställningen hur upphandling kan ske för att möta målgruppernas behov. Tidigare har de upphandlat respektive skolform för sig, men givetvis anpassat utifrån individens behov och vad de behöver. Detta ledde till att eleverna exempelvis behövde byta skola från en studieväg till en annan.

Arb

Analys och identifiering av målgruppen sker blandat, genom politiska uppdrag där bland annat målgrupp pekas ut direkt i uppdragen. Analys och identifiering av målgrupp sker även också genom kvalitetsuppföljning i verksamheten. De analyseras löpande vilka målgrupperna är och vad de har behov av. Sedan pandemin har målgruppen blivit bredare. Tidigare var de endast till för personer med försörjningsstöd, vilket har förändrats genom politiska uppdrag om att arbeta med bland annat ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre personer.

I förhållande till vuxenutbildningen görs merparten i egenregi. Vad som anskaffas genom upphandlas beror på vad andra aktörer gör, exempelvis vad Arbetsförmedlingen tillhandahåller. Inom Jobbtorg upphandlas cirka 15 % av behovet, resten tillhandahålls internt. Detta för att undvika konkurrerande situationer samt att Jobbtorgen inte ger samma utbildning som ges inom den kommunala vuxenutbildningen. En sak som har upphandlats är insatser som understöder deras så kallade ”aspiranten”. Tidigare (2019) har arbetsmarknadssidan fått uppdrag om att undersöka hur andelen upphandlad verksamhet kan öka. Det som upphandlas finns i upphandlingsdokument.

Gemensamt för båda avdelningarna är att de upphandlar utifrån enbart kriteriet kvalitet, så att staden själv ställer priserna.

Hur har ni organiserat er för att möta behovet hos era målgrupper?

Stockholm har organiserat arbetsmarknadsinsatser och kommunala vuxenutbildning inom en nämnd det vill säga Arbetsmarknadsförvaltningen. Inom denna förvaltning finns varsin avdelning, en för den kommunala vuxenutbildningen och en avdelning för jobbtorgen. Jobbtorgen har olika geografisk placering samt olika inriktning. Jobbtorgen är ingången för medborgare. Den kommunala vuxenutbildningen har över 50 000 elever. De har sett en målgruppsförändring inom Sfi, där studieväg 1 har ökat den senaste tiden. Studieväg 2 har minskat efter pandemin. Uppföljning sker inom avdelningen på hela verksamheten genom avtalsuppföljning och uppföljning utifrån huvudmannens ansvar enligt skollagen. Rektorer följer respektive skola och de årsrapporter som ska tas fram årligen. Nya insatser inom den kommunala vuxenutbildningen sker som regel först inom egenregi, för att därefter utvärderas och sedan eventuellt upphandlas. Uppföljning inom jobbtorgen sker på ett likvärdigt sätt. All uppföljning sker även i samarbete med controllers och ekonomifunktionen.

Inom jobbtorgen finns cirka 3000 individer, med cirka 4700 unika individer på ett år. Den största målgruppsgruppen är personer med försörjningsstöd, unga personer inom KAA (kommunala aktivitetsansvaret), unga i åldern 20–29, kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden. Nu pågår ett arbete med att skapa stöd till personer som är i andra verksamheter inom staden. Även OSA-anställda finns inom jobbtorgen, jobbtorgen hjälper till med vidare matchning men skapar inte några insatser för OSA-anställda (stadsdelsförvaltningarna bär en del av ansvaret för OSA-anställningar).

Vuxenutbildningen och jobbtorgen har många gemensamma krav vad gäller uppföljning samt tillhörande styrande dokument samt arbetar för att arbeta tillsammans på ett mer förvaltningsövergripande sätt. Arbete med uppföljning av alla insatser och utbildning sker även genom varsin enhet för kvalitet och uppföljning per avdelning. I detta omfattas all typ av uppföljning.

Vilka modeller för anskaffning av kommunal vuxenutbildning respektive arbetsmarknadsinsatser har ni?

Huvudsakligen anskaffas behovet genom upphandling enligt LOU. Exakt hur upphandlingen sker varierar beroende på politiska uppdrag, stockholmarens bästa och vad som är ekonomiskt mest fördelaktigt. Inom Vuxenutbildningen har behovet upphandlats på en gång med många underhängande ramavtalsområden. Nu har de en ny modell på gång med ett öppet avtalssystem inom bygg och anläggning med en avtalstid om tio år samt där leverantören kan frånträda när som. Detta påminner om ett dynamiskt inköpssystem, men är inte det. Den stora delen av egenregi ligger inom den egna förvaltningen, utöver det finns samarbete med utbildningsförvaltningen som utför viss kommunal utbildning till samma ersättning. Andelen som anskaffas inom egenregi ligger mellan 15–20 %. Det varierar även inom olika ramavtalsområden, fordon, livsmedel och restaurang ligger endast inom egenregi. Faktorer till att egenregi väljs kan vara att det är fråga om materialtunga och kostnadsdrivande utbildningar, mindre volymer och liknande.

Feriejobb anskaffas genom upphandling av platser inom entreprenörskap, kolloversksamhet, verksamhet gentemot ungdomar med funktionsnedsättning samt innovation.

Jobbtorgen (arbetsmarknadsinsatser): behovet anskaffas huvudsakligen genom egenregi. Inom de uppdrag som är mer riktade finns krav på hur anskaffning ska ske genom det politiska uppdraget. Arbetsförberedande yrkesinriktade insatser som inte är kommunal vuxenutbildning upphandlas till jobbtorgen. Vid jobbtorg och inom egenregi sker planering för individerna, studie- och yrkesvägledning, matchning, praktikplatser. Insatserna kan bestå i kommunal visstidsanställning, arbetsförberedande yrkesinriktade insatser, förberedande insatser för unga, arbets träningsinsatser med mera, vilka också sker genom egenregi inom jobbtorgen. Jobbtorgen tillhandahåller även en kontakt som stöttar individen genom hela processen vid jobbtorgen. Andelen egenregi utgörs av cirka 85 %, resterande upphandlas.

Kombinationsutbildningar upphandlas tillsammans den kommunala vuxenutbildningen, vilket läggs samman med Sfi. Inom studieväg 1 har de lagt inte vissa grundläggande kurser med block av andra ämnen, exempelvis mate, data. För studieväg 2 har de försökt att möjliggöra för dessa elever att läsa ytterligare ämnen i kombination med Sfi, vilket inte nått stor framgång. I nuläget övervägs om kombinationsutbildningarna ska delas upp i två delar, en för där det brister i språket och en för när det är andra delar som brister. En viktig faktor är vilken väg som kan anses ge snabbast resultat, det vill säga en hållbar anställning på arbetsmarknaden.

Hur avgör ni vilken anskaffningsmodell som ska tillämpas per behov?

Det finns ingen politisk inriktning över hur anskaffning ska ske, bortsett från kravet på elevens fria val inom vuxenutbildningen, även om huvuddelen sker genom upphandling. Exakt hur upphandlingen sker varierar beroende på politiska uppdrag, stockholmarens bästa och vad som är ekonomiskt mest fördelaktigt.

Inom vuxenutbildningen föregås valet av anskaffning av diskussioner på politisk nivå. Inför dessa diskussioner har förvaltningen sett över vilka alternativ som finns samt därefter vad som motiverar/talar emot respektive alternativ. En avgörande faktor i val av anskaffningsstrategi har varit att nå en tillräckligt liten nivå av antalet leverantörer. Auktorisation skulle i nuläget inte vara aktuellt med hänvisning till att uppföljning inte kan ske på ett fullgott sätt i det fall som antalet leverantörer bli för många.

Inom jobbtorgen avgörs valet av anskaffning mot bakgrund av bland annat med antalet deltagare och metod inom "supported employment". Det som upphandlas får inte heller inkräkta på det som görs inom egenregin. Vidare måste upphandling av insatser säkra att det som upphandlas verkligen kan "kroka an" med vad som ges inom egenregin.

Hur har ni organiserat er uppföljning samt hur arbetar ni med uppföljning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser?

Den som är avtalsansvarig följer upp avtalen på respektive avdelning. I det fall som påföljd aktualiseras, sker samarbete mellan avdelningarna.

Inom vuxenutbildningen syftar uppföljningen till att utbildningen ska leva upp till lokala och nationella mål. Uppföljningen i sig påminner mycket om den tillsyn som

Skolinspektionen gör. För denna uppföljning finns särskilda mallar, rapporter och process.

Inom jobbtorgen och kommunal vuxenutbildning finns ramavtalsvillkor gällande påföljder, både vite och tillfälliga beställningsstopp. De har också ramavtalsvillkor som ger beställaren tolkningsföreträde. Istället för en "åtgärdstrappa" tillämpar de en verktygslåda vad gäller modell för återrapportering vid granskning och uppföljning. Vid beställningsstopp flyttas eleverna till andra skolor alternativt tillämpas IKE, men detta gäller endast vid nyintag. Vid beställningsstopp inom insatser ser de efter möjligheter inom egenregi alternativt genom insatser hos andra aktörer.

Se även svar på frågan *"Hur har ni organiserat er för att möta behovet hos era målgrupper"*.

Har ni några externa parter som ni arbetar med och/eller samverkar med i fullgörandet av era uppdrag?

Det sker en del samverkan genom projekt, men också genom den ideella sektorn, det vill säga civilsamhället. Endast ett IOP finns inom staden. Projektsamverkan består i externa projektmedel som staden söker tillsammans med en annan part eller där staden är medägare, exempel på part för samverkan är länsstyrelsen. Samverkan kan även ske med matchning av deltagare mot föreningsaktiviteter. De har även mycket samverkan inom regionen samt "Arena Stockholm" med kompetensråd. Denna samverkan omfattar även Arbetsförmedlingen. Vid upphandlingen av vuxenutbildningen bedrevs samverkan med KTH genom "Open lab", vilket gav tvärvetenskaplig kunskap om hur vissa problem kan lösas. Under tiden för sin vuxenutbildningsupphandling bedrevs ett omfattande arbete och samverkan inom förvaltningen med workshops och samverkan.

Hur ser kommunen på framtiden? Vad tror de kommer att påverka sin anskaffning och hur? Vilka effekter kommer det att ha på anskaffningen framåt?

Nuvarande ramavtal inom kommunal vuxenutbildning sträcker sig som längst till slutet av år 2024. I nuläget finns därför inga beslut om hur anskaffning framåt ska ske. Nu är de i en förprocess/föranalys inför kommande upphandling samt har en konsult inne för genomlysning och prognoser av kommande volymer, målgrupper, behov, vilka styrkor och förmågor som finns inom egenregin med mera. I denna föranalys har de även genomfört workshops inom förvaltningen gällande bland annat kommande utbud, vilken aktör som ska/kan göra vad sett ur stadens respektive regionens perspektiv. De tittar även på vilka anskaffningsformer som finns att tillgå samt analyserar pågående ramavtal. Sammantaget ska det pågående arbetet resultera i förslag på genomförandeplan till nämnden.

De ser ett behov av uppsökande arbete, särskilt när det gäller unga. Nu arbetar de för att koppla sitt arbete till socialtjänstlagen och möjligheten att ge insatserna utifrån den lagen. De vill även tydliggöra vad jobbtorgens syfte och målgrupper är. Vidare behöver samverkan med vuxenutbildningen och Arbetsförmedlingen stärkas. De arbetar även för att nå samverkan och kontaktytor så att det kan säkerställas att dubbelarbete inte sker gällande en och samma individ.

Vilka fördelar respektive nackdelar ser de med hur de följer upp sitt arbetssätt? Hur ser de sin verksamhet med nya vindar och lagstiftning de kommande fem till tio åren?

Fördelar med upphandling inom Stockholm anges vara att upphandlingen ses som en "fantastisk hävstång" för krav på utförande och uppföljning, vilket i sig leder till fördelar för medborgaren. En fördel med upphandlingen är vidare att det ger en kunskapsförflyttning internt samt medskapande från leverantörssidan. De upplever även att förståelse för god avtalsvård och vikten av samverkan mellan olika funktioner har förtydligats genom nuvarande sätt att anskaffa. Upphandling har bidragit till att kompetenserna tillvaratas, att dialog sker på ett och samma vis samt likabehandling av leverantörerna. Upphandlingen har bidragit till samverkan och samarbete inom förvaltningen.

Nackdelar är korta ramavtalstider och korta planeringshorisonter. Ibland går inte upphandlingen som planerat samt ger inte avsett utfall, vilket leder till att det behöver göras om och förändras.

Malmö

Den kommunala vuxenutbildningen i Malmö

Hur identifierar/analyserar ni vilka målgrupper som ni möter i er respektive verksamhet?
Detta sker löpande i det dagliga arbetet på samtliga nivåer inom organisationen. I det fall som analys eller identifiering indikerar att målgrupp eller behov har förändrats, tas frågan upp till nämnden om och när utbudet behöver anpassas. Upptäckten av ny eller förändrad målgrupp kan således göras i mötet med medborgaren såväl som vid samverkan med andra aktörer externt och internt inom staden. Som exempel kan nämnas samverkan och samarbetet med Arbetsförmedlingen, där frågor om målgruppen och hur målgruppens behov kan mötas på bästa sätt regelbundet tas upp i samband i de operativa styrgrupperna.

Hur har ni organiserat er för att möta behovet hos era målgrupper?

Den kommunala vuxenutbildningen är förlagd till Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen (förkortas här GVF). Sammantaget omsluter den kommunala vuxenutbildningen vid GVF cirka 8600 helårsplatser, cirka 9500 elever och 15 000 kursdeltagare. I utbudet finns kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå, Sfi, yrkesinriktade kurspaket, kombinationsutbildningar och rekryteringsutbildningar. Kombinationsutbildningar innehåller Sfi och yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå. Rekryteringsutbildning motsvarar vad som inom Förvaltningen utgör uppdragsbeställning, det vill säga utbildning för personal inom Malmö stad.

Malmö stad har organiserat sin verksamhet för kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska insatser i två separata nämnder. Organisation av pedagogiskt stöd finns centralt i staden som arbetar mot samtliga verksamheter inom både egenregi och upphandlad verksamhet vid behov. Den specialpedagogiska enheten ska stötta den verksamhet som pågår inom både egenregi och den upphandlande verksamheten, detta för att alla elever ska ha lika tillgång. Den specialpedagogiska enheten är placerad inom vuxenutbildningen och har en rektor och är ute bland skolorna och bedriver sitt uppdrag. Specialpedagogiskt stöd finns även som krav i vissa av de upphandlade ramavtalen.

Vilka modeller för anskaffning av kommunal vuxenutbildning respektive arbetsmarknadsinsatser har ni?

I stort ges merparten av utbudet av den kommunala vuxenutbildningen i egenregi. En liten del av behovet tillgodoses genom offentlig upphandling. Den verksamhet där endast upphandling tillämpas för anskaffning är utbildning för särskilda undervisningsgrupper med syn- och hörselnedsättning samt studie- och yrkesvägledning. Totalt har Malmö stad ramavtal med åtta upphandlade leverantörer. Frånsett detta tillämpas både egenregi och upphandling varierat bland övriga delar inom den kommunala vuxenutbildningen. Det ska understrykas att den dominerande anskaffningsmodellen utgörs av egenregi.

Ett ytterligare sätt som Malmö anskaffar för att täcka sitt behov av kommunal vuxenutbildning är genom interkommunal antagning. Det gäller främst Malmö stads kombinationsutbildningar, vilka den enskilde medborgaren behöver ansöka genom Kommunförbundet Skåne. Utöver ovanstående finns ett nära samarbete med sju olika folkhögskolor vad gäller kommunal vuxenutbildning som motsvarar Sfi. Vidare har de ett nära samarbete med Arbetsförmedlingen och redogör för att de har ett gott samarbete med Arbetsförmedlingen och dess lokala kontor i Malmö. De anger även att de "lutar sig" på såväl Arbetsförmedlingens regionala som nationella bristyrkesprognoser när de resonerar kring utbud till yrkesvux, volym som anvisas till den kommunal vuxenutbildningen, antal nyanlända i utbildningsplikt med mera. Malmös samverkan har således påverkan på hur GVF planerar och prognostiserar sitt behov av anskaffning.

Hur avgör ni vilken anskaffningsmodell som ska tillämpas per behov?

Beställningsförslag med tillhörande budget tas fram av förvaltningen och beslutas sedan av nämnden, vilket innebär att ramen för verksamheten beslutas av nämnden per år inom ramen för budgetprocessen. Nämndens beslut omfattar bland annat planerade verksamhetsvolymerna på nivån av skolform och antal helårsplatser som beställs i egenregi samt verksamhet som ska upphandlas. I huvudsak anordnas den kommunala vuxenutbildningen inom den egna verksamhet (egenregi). En mindre del av behovet tillgodoses genom offentlig upphandling. Utöver det tillhandahålls även en viss del av sådan utbildning som motsvarar kommunal vuxenutbildning av de folkhögskolor som väljer att etablera sig i kommunen.

Hur har ni organiserat er uppföljning samt hur arbetar ni med uppföljning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser?

Uppföljning av utbildningen sker bland annat genom effektstudier. Vidare sker uppföljning av anställningsbarhet, det vill säga uppföljning av om eleverna har gått ut i arbete eller inte. De har kontakt med SCB om att följa en grupp separat utifrån faktisk etablering och sysselsättning.

I samband med uppstarten av respektive ramavtal tillämpas en utvecklingstid som möjliggör att parterna ska hitta formerna i ramavtalsförhållandet. Slutligen sker också systematisk uppföljning enligt skollagen, vilket kompletteras av en controllerfunktion. Rektorsrollen omfattas inte av de upphandlade tjänsterna. Ingen del av uppgifterna inom huvudmannaskapet har överlämnats på annan part, exempelvis upphandlad leverantör.

Har ni några externa parter som ni arbetar med och/eller samverkar med i fullgörandet av era uppdrag?

Ja, flertalet. Förutom den egenregi som bedrivs inom GVF är dessa ASF, upphandlade leverantörer, Kommunförbundet Skåne, Arbetsförmedlingen samt folkhögskolorna.

Hur ser kommunen på framtiden? Vad tror de kommer att påverka sin anskaffning och hur? Vilka effekter kommer det att ha på anskaffningen framåt?

Detta analyseras och bedöms löpande. I nuläget ser GVF en generell avmattning i söktrycket till kommunal vuxenutbildning. En annan trend är att fler sökande väljer distans som studieform. Vidare framgår att andelen med längre utbildningsbakgrund ökar för elever inom Sfi. GVF ser även en större andel karriärväxlare och personer som kompletterar sin utbildning, det vill säga personer som fredan är i arbete och som vill yrkesväxla. En ytterligare trend är att intresset bland sökande för konceptet kombinationsutbildningar ökar. Sammantaget anger GVF att de löpande arbetar för att analysera hur verksamheten ska organiseras för att efterleva den påverkan som omvärlden har på den kommunala vuxenutbildningen och dess innehåll. Målgruppernas och omvärldens behov har direkt påverkan på anskaffningen och hur beställningsförslaget till nämnden utformas kommande år.

Vilka fördelar respektive nackdelar ser de med hur de följer upp sitt arbetssätt? Hur ser de sin verksamhet med nya vindar och lagstiftning de kommande fem till tio åren?

Fördelar med nuvarande arbetssätt: företrädarna uppger att arbetssättet fungerar ganska väl utifrån behovet. Organisation och arbetssätt inom GVF är dynamisk och möjliggör flexibilitet. Flexibiliteten ligger inbakat i organisationen och är möjlig både i egenregi och i upphandlade leverantörer. De har organiserat sig för att kunna arbeta flexibelt samt så att resursförflyttning är möjlig. Flexibilitet med hållbarhet. Elevernas behov och verksamheternas behov i centrum, har organiserat sig för att verksamheternas behov ska kunna styra organiseringen.

Nackdelar med nuvarande arbetssätt: likväl som flexibilitet ger fördelar har det även sina utmaningar. Något som GVF särskilt anger att de ser över är dess organisation för studie- och yrkesvägledning, vilket i nuläget anskaffas genom upphandling.

ASF Malmö

Hur identifierar/analyserar ni vilka målgrupper som ni möter i er respektive verksamhet?

Detta sker löpande och i samband med verksamhetsplanering. Analysen sker i samband med beslut om ekonomiskt bistånd från socialtjänsten. Socialtjänsten tar hand om de medicinska bedömningarna och ASF tar arbetsmarknadsbedömningen. Analysen går ut på att titta på vilka deltagare som "är kvar" och således inte har gått ut i egen försörjning. Unga utgör också en del av målgruppen, men då krävs att de antingen inte är i studier eller inte har egen försörjning.

Hur har ni organiserat er för att möta behovet hos era målgrupper?

Verksamheten finns förlagd inom Arbetsmarknads- och socialnämnden (förkortas ASN) med den tillhörande förvaltningen som heter Arbetsmarknads- och socialförvaltningen (förkortas ASF). Målgruppen omfattar alla som kan få någon form av stöd från ASF. ASF skriver ut deltagaren så snart den har egen försörjning. Ett annat sätt att komma in i verksamheten vid ASF är genom KRAMI. Samma inskrivningsprincip gäller således i stort sett för alla individer.

I princip alla som har beviljats ekonomiskt bistånd ska per automatik få en arbetsmarknadsplan. Parallellt med det kan man vara inskriven på Arbetsförmedlingen, vilket betyder att ASF samverkar med AF. ASF tillämpar som huvudregel en väg in till ASF utifrån om individen behöver någon form av arbetsmarknadsinsats, men först sker en kartläggning för att lära känna sina deltagare före de går in i någon form av insats. Den enda uppdelningen i stort är om man är över eller under 29 år. Målgruppen som avser unga individer sker till del i samverkan med Arbetsförmedlingen.

ASF har organiserat sig för att säkerställa att alla som har ekonomiskt bistånd ska ha en arbetsmarknadsplanering inom 14 dagar från beslut om ekonomiskt bistånd, därefter ska den samverkan som krävs vidtas. Därefter är det handläggare vid ASF som samordnar insatser och annat för respektive individ.

Vilka modeller för anskaffning av kommunal vuxenutbildning respektive arbetsmarknadsinsatser har ni?

Huvudsakligen anskaffas behovet genom egenregi, utgörs av ungefär 6000 samtidigt inskrivna på ASF (upp till cirka 7500 unika individer inskrivna på ett år), av dessa har cirka 1200 arbetsmarknadsanställning. De upphandlar inte någon form av arbetsmarknadsinsats. De tillämpar IOP samt ESF-projekt utöver det som sker i egenregi. ASF bedriver matchning, CV-aktiviteter, vägledningsinsatser och jobbcoachning, anskaffning av praktikplatser i egenregi. ASF har en rad projektsamarbeten kring arbetsträning, dock utan ekonomiska transaktioner, så att ASF bidrar med sin egen arbetstid.

Anskaffning av arbetsmarknadsinsatser sker även i samverkan med idéburen sektor gällande företrädesvis arbetsträning. Idag har ASF cirka 1200 individer som är arbetsmarknadsanställda inom staden.

ASF håller inga egna utbildningar. Alla arbetsmarknadsutbildningar hålls tillsammans med Arbetsförmedlingen, ASF rekryterar och följer upp samt coachar deltagarna under insatsen, Arbetsförmedlingen fattar beslut om att arbetsmarknadsutbildning ska ske per individ. Arbetsförmedlingen genomför den faktiska arbetsmarknadsutbildningen. ASF arbetar också för att utöka samarbetet med sin vuxenutbildning.

Hur avgör ni vilken anskaffningsmodell som ska tillämpas per behov?

Av tradition har Malmö stad genomfört merparten av sitt behov inom sin egenregi, vilket motsvarar cirka 90 % av det totala behovet. Vidare finns en politisk förväntan om att samverkan med idéburna organisationer. Idéburna offentliga partnerskap samt ESF-projekt utgörs av cirka 10 % av det totala behovet. Sammantaget utgörs huvuddelen av anskaffningen av egenregi. Beroende på vad som behöver anskaffas kan ASF i vissa fall utgöra samarbetspartner till andra organisationer som genomför arbetsmarknadsinsatser, vilket förhöjer omfattningen av deras utbud. Det utbud som anskaffas utanför egenregin ska således komplettera det som egenregin inte har.

Hur har ni organiserat er uppföljning samt hur arbetar ni med uppföljning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser?

Uppföljningen består i stort av av delrapporter och årsuppföljningar. De har ingen upphandlad verksamhet, men däremot en rad samverkansavtal och överenskommelser inom idéburna projekt och externfinansierade projekt. De har dock ingen uppföljning som

liknar den granskning som Arbetsmarknad och vuxenutbildning gör gentemot sina upphandlade leverantörer.

ASF skriver in deltagaren och följer deltagaren samt ansvarar för deltagarens progression och resa. I det fall som deltagaren går ut i en insats hos en extern leverantör, så följer ASF upp avtalet och de aktiviteter som deltagaren gör. Exakt vad som följs upp beror på innehållet i avtalet. Det kan till exempel röra sig om effektuppföljning, årlig återrapportering från leverantören, uppföljning genom styrgrupp samt uppföljning på individnivå. Denna uppföljning rapporteras sedan till nämnden genom årsrapporten. Vid deltagande i ESF-projektet följer ASF upp effekten på individnivå, samtidigt som ESF är garanten för uppföljningen av själva projektet.

Har ni några externa parter som ni arbetar med och/eller samverkar med i fullgörandet av era uppdrag?

Ja. ASF samarbetar med idéburen sektor, Arbetsförmedlingen och andra aktörer inom olika projekt. Samverkan med Arbetsförmedlingen vilar på en strategisk samverkansöverenskommelse mellan Arbetsförmedlingen och Malmö stad i stort. Överenskommelsen beskriver att de ska samarbeta samt fem särskilt utvalda strategiska mål, däribland sänka andelen försörjningsstöd. Till den strategiska överenskommelsen ska det finnas fyra operativa samverkansöverenskommelser: individer över 30 år, unga, etableringen och gemensamma insatser.

Denna samverkan avser samverkan om olika typer av ärenden, planeringar av individärenden, gemensam plattform för olika former av rutiner för deltagare inom denna verksamhet. Gemensamma insatser består av jobbspår (där de har en operativ arbetsgrupp med representanter från Arbetsförmedlingen och ASF som jobbar tillsammans i detta) samt jobbmässor (regionalt samarbetsorgan som arrangerar jobbmässor för rekrytering av personal).

ASF har även rekryteringsservice, vilket är ett direkt stöd till företagen från AME. Kortsiktigt stöd: matchning av deltagare till lediga uppdrag. Långvariga uppdrag: jobbspåren. Denna rekryteringsservice kräver att företagen tillika arbetsgivaren är intresserad av att arbeta med ASF:s målgrupp.

För målgruppen med funktionshinder (i nuläget cirka 200 individer) arbetar ASF genom samverkan med Finsam samt alla offentliga vårdcentraler i Malmö, vilket handlar om att fördjupa samverkan om individerna och vilka insatser och planering som är bäst för den enskilde individen.

Hur ser kommunen på framtiden? Vad tror de kommer att påverka sin anskaffning och hur? Vilka effekter kommer det att ha på anskaffningen framåt?

Framtiden är beroende av hur utfallet av valet blir. Oppositionen vill att en större andel fristående aktörer ska få möjlighet att medverka i att sänka arbetslösheten. I övrigt anger ASF att situationen är tillfredsställande i sitt nuvarande skick, men rustar verksamheten i olika delar. Propositionen om idéburen verksamhet bidrar till att det finns risk att betydligt färre idéburna offentliga partnerskap kommer att minska.

Vilka fördelar respektive nackdelar ser de med hur de följer upp sitt arbetssätt? Hur ser de sin verksamhet med nya vindar och lagstiftning de kommande fem till tio åren?

Fördelar: det är relativt enkelt att starta upp utvecklingsarbeten eller projekt inom de områden som de ser behöver stärkas upp eller kompletteras.

Nackdelar: en svaghet är att få till tillfredsställande trepartsarbeten om deltagarna. En ytterligare svaghet är att få tillräckliga underlag som gäller deltagare med funktionshinder. Ett utvecklingsområde är att stärka utbildningsdelarna som kopplar mot den kommunala vuxenutbildningen samt minska glappet till den kommunala vuxenutbildningen. ASF omfattas även av målet att fler gymnasieungdomar ska klara gymnasieexamen i skolan, vilket i sig är ett område som behöver utvecklas.

Uppsala

Hur identifierar/analyserar ni vilka målgrupper som ni möter i er respektive verksamhet?

Inom nämnden i stort finns nämndmål där det anges vad som det ska riktas särskilt fokus på. Särskilt för vuxenutbildningen gäller att målgrupp regleras genom interna styrdokument där det framgår mot vilka målgrupper som verksamheten ska riktas mot. Inom arbetsmarknad identifieras målgruppen genom vilka som har försörjningsstöd. Deras insatser och stöd utgår huvudsakligen från den målgruppen. De jobbar även uppsökande med utbildnings- och jobbcoacher för att hitta medborgare som omfattas av deras målgrupper och uppdrag. De har även analyserat en målgrupp som omfattar uppsalabor generellt i särskilt utsatta områden (vilket är ett förvaltningsinitiativ med politisk förankring) med öppna kontor för alla där medborgaren kan träffa företrädare från förvaltningen för att prata framtid, myndighetskontakter, jobbsökningar, rekryteringsträffar, vägledning och liknande. Inom arbetet med de öppna, lokala kontoren finns särskilda handlingsplaner som styr verksamheterna i de öppna kontoren.

Hur har ni organiserat er för att möta behovet hos era målgrupper?

Arbetsmarknadsförvaltningen innehåller tre avdelningar, dels arbetsmarknad och vuxenutbildning samt dels bistånd i Uppsala. Avdelningen för bistånd fattar beslut och gör bedömningar av deltagarna för stöd och ekonomiskt bistånd. Huvudregeln är "arbetsmarknad först", det vill säga att de kontrollerar om möjlighet att gå mot arbetsmarknaden kontrolleras först. De har en gemensam ingång till både studier och insatser med de lokala kontor som är öppna för medborgaren. De har även utbildningscenter med olika teman, datorer och stöd där deras lärcentrum finns för att stötta i kommande studier och insatser. Vad gäller regional yrkvux är Uppsala samordnande för sig och kringliggande kommuner.

Vilka modeller för anskaffning av kommunal vuxenutbildning respektive arbetsmarknadsinsatser har ni?

Uppsala kommun satsar mycket på arbetsmarknadspolitiska insatser. De har en stor egenregi som hanterar arbetsmarknadsanställningar (både inom den egna verksamheten och externt där det finns chans för deltagaren att fortsätta arbeta), jobbar med coacher och stöd. De har även DIS (ej med kundval, 28 anslutna företag), dynamiskt inköpssystem för olika typer av arbetsmarknadsfrämjande insatser (häri kommunicerar de med leverantörerna kring kommande behov och vilka tankar om satsningar som finns vid nämnd och förvaltning). DIS omfattar både korta och långa insatser samt ger en viss flexibilitet. De arbetar även med civilsamhället genom IOP:er och föreningsbidrag. Just

IOP:er har de justerat sina formuleringar vad gäller förväntningar och uppföljning. I nuläget har de inte hamnat i någon prövning kring sina IOP:er. De har arbetsplatser för deltagare inom sin egen verksamhet, där deltagare kan vara i praktik som både syftar till lärande och närmade till egen försörjning. Genom sina coacher vill de stötta företagen i rekrytering och hur de kan lotsa fram potentiella kandidater för att fylla arbetsmarknadens behov av arbetskraft.

Avdelningen för arbetsmarknad samverkar med avdelningen för vuxenutbildning inom samtliga beröringspunkter, de sitter i samma ledningsgrupp, men arbetar för att resonera fram metoder för hur de kan samarbeta mer inom sina uppdrag. Sedan ett år tillbaka betraktar de Sfi som en arbetsmarknadsinsats som ska leda deltagaren närmare arbete, där de har arbetsmarknadssekreterare kopplad till individen. Utbildnings- och jobbcoacher är en kontaktyta mot medborgaren och samarbetar med studie- och yrkesvägledarna.

På vuxenutbildningssiden finns både egenregi och upphandlad verksamhet (förenklat förfarande). De upphandlar mycket yrkesutbildningar och Sfi, allmänna ämnen på grundläggande och gymnasial nivå. I nuläget finns en politisk majoritet som vill att det ska finnas alternativ till egenregi, men samtidigt finns politiska krav om att egenregin ska finnas. Andelen elever inom yrkesutbildningar är lägre inom egenregin (cirka 30 % inom egenregi, 70 % hos externa leverantörer). Studieväg 1 och 2 är lite större inom egenregin. Till följd av lågt elevantal finns restaurangutbildningen endast i egenregi, vård- och omsorg finns både i egenregi och upphandlat. Numera finns sak-kompetens inom avdelningen som har arbetat fram ramavtal med sanktioner som åtgärdsprogram, viten med mera. De arbetar även med en folkhögskola, där kommunen hanterar all antagning.

Hur avgör ni vilken anskaffningsmodell som ska tillämpas per behov?

Elev- och deltagarunderlag utgör en faktor i valet av anskaffningsmodell. På arbetsmarknadssidan gäller att de ska nå en viss nivå av andel uppsalabor som har ekonomiskt bistånd samt olika prioriterade målgrupp, vilket således styr verksamheten och dess anskaffning. Det är grundläggande att de ska prata arbete med alla deltagare, men det är väldigt olika vilket stöd och insatser som respektive deltagare får. De har cirka 400 deltagare i arbetsmarknadsanställningar, cirka 750 arbetssökande som ta del av DIS (coachning, matchning, grundläggande IT, språk är nästan alltid ett inslag i insatser inom DIS). De har även ett antal insatser med fokus på kompetenser och språkinslag.

Inom vuxenutbildningen avgörs anskaffningsmodell dels mot bakgrund av elevantal, även vad gäller investeringskostnader och utbildningar som kräver en stor vidd och organisering i utbudet samt som kräver en stor mängd lärare och bakomliggande kunskap. De har valt att inte upphandla behov som omfattar lågt elevunderlag och visst standardiserat utbud, som inte kräver samma flexibilitet och bredd anskaffas genom egenregi.

Hur har ni organiserat er uppföljning samt hur arbetar ni med uppföljning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser?

Inom upphandling av kommunal vuxenutbildning ska alla upphandlade aktörer ha en egen rektor. De arbetar för att säkerställa att den upphandlade verksamheten är så lik egenregin som möjligt. Uppsala vill särskilt understryka vikten av "ett Uppsala". Uppföljning sker gemensamt. De har ett årshjul för uppföljning av verksamheten som

innefattar bland annat betyg, avbrott och liknande. De gör ibland oanmälda besök, skickar ut elevenkäter. De upphandlade avtalen följs upp genom särredovisning.

På arbetsmarknadssidan sker uppföljning utifrån utbudet och hur leveransen möter uppdragen som helhet samt hur insatserna/resurserna ska kunna utnyttjas maximalt. De jobbar mycket med statistikinhämtning, fokusgrupper och synpunktshantering. Inom DIS samverkar de med utförarna om de avrop som har gjorts. Något som har blivit särskilt belyst det senaste är nyttjandegrad, vare sig det finns i egenregi eller upphandlat samt flödestid i de olika systemen. Detta ska ge möjlighet att kontrollera hur lång tid en deltagare går genom systemet, om antalet platser nyttjas och om valda åtgärder och insatser är kostnadseffektiva samt hur de olika delarna ska kunna kommunicera oavsett om det är egenregi eller upphandlade aktörer. Deltagaren ska kunna gå igenom aktiviteter och insatser sömlöst.

Har ni några externa parter som ni arbetar med och/eller samverkar med i fullgörandet av era uppdrag?

På arbetsmarknadssidan samverkar de med näringslivet lokalt och samhället där i stort, kring bland annat hur man ska matcha insatserna för att matcha behovet i arbetslivet. De har även en näringslivssamordnare på avdelningen.

Inom vuxenutbildningen sker extern samverkan med regionen gällande yrkesutbildningar. De har en regional samverkansgrupp (regionförbund) för detta som rektor sitter med i. Det finns ett skolchefsnätverk som träffas regelbundet om kommunal vuxenutbildning och utbildning på gymnasial nivå där ungdomsgymnasiet innefattas. De träffar även Arbetsförmedlingen i olika sammanhang, exempelvis uppföljning av elever på Sfi och utbud. Viss samverkan sker även inom Uppsala kommun med deras näringslivsenhet. Näringslivsenheten samverkar med näringslivet och underrättar vuxenutbildningen i det fall som branschen ger uttryck för särskilda behov av viss utbildning, exempelvis yrkesutbildning.

I övrigt sker samverkan inom förvaltningen samt med egenregin och upphandlade leverantörer.

Hur ser kommunen på framtiden? Vad tror de kommer att påverka sin anskaffning och hur? Vilka effekter kommer det att ha på anskaffningen framåt?

Inom vuxenutbildningen ser de ett minskande söktryck på vuxenutbildningen. Det kan givetvis förändras med arbetsmarknadsläget. De avvaktar den nya politiska majoriteten, vilket innebär att den kommande upphandlingen kan komma att behöva justeras i omfattning. Detta är dock oklart. En fråga är om de kombinerade utbildningarna behöver justeras för att möta behovet inom målgruppen och behovet på arbetsmarknaden. De analyserar också hur de kan nå de mål som finns inom de olika fokusgrupperna samt för att elever och deltagare ska kunna nå arbete och egen försörjning.

På arbetsmarknadssidan ser de en fördel med att det råder en samsyn kring vilka behov som ska mötas. Samtidigt ser de att KROM har en begränsad effekt på de målgrupper som finns inom kommunen. De följer utvecklingen på Arbetsförmedlingen och KROM noga, då de har insatser som inte kan genomföras till följd av utformningen av insatser enligt KROM. Just nu arbetar de för att få till en lokal överenskommelse med Arbetsförmedlingen samt för att ta fram insatser som inte krockar med KROM. De har ett

lokalt arbetsmarknadsråd i Uppsala som tittar på olika målgrupper som ska föras tillbaka till den blivande lokala överenskommelsen och behovet i en lokal överenskommelse med Arbetsförmedlingen. De har en arbetsgrupp som utreder målgruppen unga, som ett särskilt område för samverkan.

Vilka fördelar respektive nackdelar ser de med hur de följer upp sitt arbetssätt? Hur ser de sin verksamhet med nya vindar och lagstiftning de kommande fem till tio åren?

Fördel med DIS är att det är naturligt att applicera på egenregi, det vill säga att liknande de insatser som sker i DIS även skulle kunna ske inom egenregi. Framförallt ger DIS flexibilitet i antal deltagare/omfattning samt korta handläggningstider/anbudstider. På vuxenutbildningssidan ser de det som en ändamålsenlig lösning att ha både egenregi och upphandlad verksamhet, vilket även ger god variation i utbudet.

Ett dilemma är att säkerställa att de insatser som anskaffas inte går in på samma område som exempelvis Arbetsförmedlingen verkar.

Örebro

Hur identifierar/analyserar ni vilka målgrupper som ni möter i er respektive verksamhet?

Vux i Örebro är anslagsfinansierade och tar emot alla som ansöker inom Sfi, GRUV och GY. Analys och identifiering av målgrupper sker genom ansökan till den kommunala vuxenutbildningen. Inom YRK kan inte alla sökande antas och antalet beror på utfallet av behovet som deras branschråd fångar upp. Örebro samverkar med flertalet kringliggande kommuner inom YRK. Inom grundläggande och teoretiska kurser ser de ett sjunkande elevantal, vilket de försöker att göra en analys utifrån. Detta i syfte att kunna vara förberedda och rustade framåt. De har även identifierat en ökning av personer som behöver läsa Sfi spår 1.

På arbetsmarknadssidan jobbar de på uppdrag av och i samverkan med försörjningsstödet, vilket innebär att analysen av målgruppen sker däri. Det är även försörjningsstödet som gör bedömningen av respektive individ samt ”kodar” individerna. De arbetar även nära vuxenutbildningen och kan därigenom identifiera aktuella målgrupper. Om en individ ansöker om försörjningsstöd kommer den till arbetsmarknadssidan, som undersöker vilken insats som är lämplig. Deras område omfattar i huvudsak individer som inom relativt snar framtid kan ta sig ut mot arbetsmarknaden, avgränsning från arbetsrehabilitering.

Hur har ni organiserat er för att möta behovet hos era målgrupper?

De är organiserade så att vuxenutbildningen, försörjningsstödet och arbetsmarknadssidan omfattas inom samma nämnd, även gymnasiet omfattas av denna nämnd. Socialnämnden ligger i en separat nämnd. Inom deras vuxenutbildning finns cirka 7000 elever per år. Vuxenutbildningen är organiserad för att möta elevgrupperna tillika skolformerna med rektor per skolform.

AME arbetar på uppdrag av försörjningsstödet och deltagarna har försörjningsstöd. Vidare sker merparten av verksamheten i egenregi, även arbetsförmågebedömningar, språkstöd och arbetsmarknadsanställningar (just arbetsmarknadsanställningar har minskat på grund av att de antar på individnivå istället för grupp som de gjorde tidigare). De har

inga OSA. Upphandling sker av missbruksvård och cirka 100 platser hos AKTIVA (platser för personer med funktionsvariationer, situationer där en arbetsförmågabedömning inte är fullt lämpligt). De har något som används av försörjningsstödet som kallas "tidiga insatser" i syfte att kunna bedöma om en individ kan gå mot arbetsmarknaden eller inte, vilket har lett till att arbetsmarknadssidan har fått fler deltagare. De har även en samrådsplattform där medarbetare med olika kompetenser sitter med och samråder kring ett ärende och om vad som ska erbjudas individen. Före samrådsplattformen började tillämpas gjordes en omfattande bedömning av vilken roll som är bäst lämpad att göra bedömningen av vilken väg en individ ska gå.

Vilka modeller för anskaffning av kommunal vuxenutbildning respektive arbetsmarknadsinsatser har ni?

I huvudsak sker all anskaffning genom egenregi. Politiken i Örebro har en längre tid satsat på att många ska få ta del av arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning. Det som upphandlas inom vuxenutbildning utgör behov som kantas av små volymer och som skulle bli för kostsamt att bedriva själv samt som har låg efterfrågan, däribland viss utbildning inom yrkesvux. Arbetsmarknad upphandlar endast viss de av sitt utbud. Avvägningen sker genom ställningstaganden där de har sett att de inte har snarlik verksamhet och där tjänsten blir mer komplex än vad deras egenregi kan ge.

Hur avgör ni vilken anskaffningsmodell som ska tillämpas per behov?

Det beror på vad de kan tillhandahålla med egen personal samt vad deltagarna och eleverna har behov av. Se även svaret på frågan ovan. Sammantaget beror modell för anskaffning på målgrupperna, målgruppernas behov och vad de kan tillhandahålla med egen personal.

Hur har ni organiserat er uppföljning samt hur arbetar ni med uppföljning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser?

Inom vuxenutbildningen jobbar de med systematiskt kvalitetsarbete och följer upp verksamheten helår och halvår utifrån den struktur som Skolverket uppställer. I denna uppföljning tittar de på alla rektorsområden, alla spår inom Sfi, alla kurser inom grundläggande och gymnasial utbildning. I detta arbete görs analys av verksamheten, betyg och omvärldsanalys. I detta arbete ingår skolchef, verksamhetsutvecklare och rektorer. Utifrån detta kvalitetsarbete ser de vad de behöver göra för att möta elevernas behov för klara sin utbildning, men också vilken kompetensutveckling de behöver internt. Utöver det finns kommunens övergripande uppföljning, vilket mäter andra saker jämfört med vad det systematiska kvalitetsarbetet innebär. Bortsett från komvux mäter de om deltagare går ut i jobb eller inte.

Inom arbetsmarknadsavdelningen är uppföljningen inte lika strukturerad, men nu pågår ett arbete för att systematisera sin uppföljning och skapa ett kvalitetsledningssystem. Främst är det fokus på utfallet mot arbete eller studier samt skillnader män och kvinnor emellan. I huvudsak följer de upp det som planen lyfter fram samt där de ser att det avviker i statistiken, men har alltså inte ett strukturerat som vuxenutbildning.

Har ni några externa parter som ni arbetar med och/eller samverkar med i fullgörandet av era uppdrag?

Komvux samverkar mycket inom förvaltningen med arbetsmarknadsavdelningen och försörjningsstödet. De samverkar även med bildningsförbunden gällande bland annat språk-kaféer) och Arbetsförmedlingen gällande Sfi. De samverkar också med civilsamhället, men endast vad gäller information till elever och inga idéburna offentliga partnerskap.

På arbetsmarknadssidan är Arbetsförmedlingen den aktör som det finns ett visst samarbete. Internt inom på kommunen och förvaltningen samverkar de desto mer, bland annat gällande praktikplatser. Samverkan med Arbetsförmedlingen gäller främst med anledning av arbetsmarknadsanställningar. Slutligen samverkar de även med potentiella och faktiska arbetsplatser.

Hur ser kommunen på framtiden? Vad tror de kommer att påverka sin anskaffning och hur? Vilka effekter kommer det att ha på anskaffningen framåt?

Inom vuxenutbildningen ser de en potentiell minskning av elever på grundläggande nivå, trots att det finns indikationer som pekar på att målgruppen finns. Inom det teoretiska gymnasiet tror de att antalet sökande kan komma att öka.

På arbetsmarknadssidan ser de ett behov av arbetsmarknadsinsatser och har de senaste åren sett att målgruppen har skickat. Exempelvis har målgruppen med psykisk ohälsa ökat, även unga med psykisk ohälsa ökat, även UVAS (unga som varken arbetar eller studerar). De ser också att de behöver göras på insatser för deltagare som avser utbildningssatsningar mot yrkesstudier gemensamt med vuxenutbildningen, vilka innehåller ett förstärkt stöd under utbildningen samt och lägre antagningskrav, även vad gäller språkstöd.

Vilka fördelar respektive nackdelar ser de med hur de följer upp sitt arbetssätt? Hur ser de sin verksamhet med nya vindar och lagstiftning de kommande fem till tio åren?

Fördelar: de ser stora fördelar med det som anskaffas inom egenregi, visserligen dyrare, men ger bättre kvalitet än det som de hittills har upphandlat inom vuxenutbildningen. En fördel är att de kan välja att utbilda sina lärare när de finns i egenregi. Fördelar inom arbetsmarknad innebär egenregin att det är enklare att vara flexibel och snabbt prova nya insatser.

Nackdelar: den upphandlade vuxenutbildningen har visat vissa tveksamheter i den uppföljning som de har gjort, exempelvis vad gäller betygssättning och tid i klassrummet.

Västerås

Hur identifierar/analyserar ni vilka målgrupper som ni möter i er respektive verksamhet?

Alla som ska läsa Sfi måste gå igenom en kartläggningsmodul i syfte att kunna bestämma vilken studieväg som respektive elev ska gå. Skolorna ska enligt ställda krav mäta elevens nivå de första tre veckorna. I det fall som en elev inte gör progression tittar de från vuxenutbildningens sida på vad som behövs för den enskilda eleven. Detta kan ske genom att specialpedagogen åker ut till skolan och sitter med i utbildningen för att se om något kan justeras för eleven. En annan modell är att eleverna får göra olika tester, vilket i sig kan bidra till att eleven får göra en ny kartläggning hos vuxenutbildningen eller att det ställs krav på olika former av stöd och anpassningar hos skolorna.

Inom arbetsmarknadssidan identifieras målgrupperna genom deras arbetslinje där de jobbar med hur de introducerar deltagarna, hur de kommer fram till rätt aktiviteter mot deltagaren, hur de matchas mot arbetsgivare och liknande. Framgångsfaktorer i detta är ett nära samarbete med näringslivet. I övrigt identifieras målgruppen av ekonomiskt bistånd som bedömer om individen behöver komma till arbetsmarknadsenheten och/eller kartläggning. Målgruppen i stort är personer i åldern 18-64 år.

Hur har ni organiserat er för att möta behovet hos era målgrupper?

Västerås har organiserat sig i en förvaltning för utbildning och arbetsmarknad.

På vuxenutbildningssidan har de tidigare haft kundval, men går nu över till auktorisationssystem då de anser att upphandlande ramavtal kräver för långa ledtider. Vuxenutbildningen har inte släppt sin betygsrätt. Samtidigt har de omorganiserat sin verksamhet, från tre mindre till ett stort team. De "hämtar hem" och utför själva studieväg i inom Sfi till följd av att de har fått rapporter om att måluppfyllelsen inte nås, startar i egenregi 2023-01-01. Samhällsorientering och "läs och skriv" ska bidra till att eleverna blir mer studiero för Sfi. De har även ett lärcentrum, där undervisning kan ske i grundläggande ämnen, elever kan få strukturellt stöd och där stöd kan ges till elever som läser hos annan leverantör. De arbetar just nu med "kundvård" som syftar till att kommunicera med de platsansvariga på skolorna och därmed säkerställa att utbildningen och dess material med mera är ändamålsenligt.

Arbetsmarknadsenheten är organiserad i jobbcentrum, arbetsrehabilitering och utvecklingscentrum. Inom dessa verksamheter erbjuder de samma saker, men på olika vis samt möjliggör stöd i olika omfattning beroende på individens behov under vägens gång. Vägen in till arbetsmarknadsavdelningen är genom ekonomiskt bistånd. Deras inriktning är att deltagarna ska gå ut i arbete eller studier, men det minsta alla ska få är utbildning i arbetsmarknadskunskap. De arbetar också med att validera deltagarnas kunskaper i samverkan med arbetsmarknaden och arbetsgivare.

Vilka modeller för anskaffning av kommunal vuxenutbildning respektive arbetsmarknadsinsatser har ni?

På vuxenutbildningssidan tillämpas nu auktorisationssystem, dock ej med delegerad betygsrätt. Del av behovet anskaffas genom deras gymnasieförvaltning, vilket omfattar anläggningsförare, buss samt kak- och bageri beställs.

På arbetsmarknadsenheten har de cirka 300 platser för arbetsträning i egenregi. Vid upphandling tillämpar de även sociala krav för att upphandlade leverantörer ska samverka med arbetsmarknadsavdelningen i olika konstellationer, lite i likhet med hur Göteborgs stad gör. De har också riktade insatser (mot personer i kriminalitet, personer inom försörjningsstödet, språksvaga) som paketeras olika beroende på målgruppens behov och individens plan framåt, men gemensamt för insatserna är att de går mot arbete eller studier. De har arbetsplatser i stadens alla förvaltningar samt arbetar uppsökande mot det privata näringslivet.

Hur avgör ni vilken anskaffningsmodell som ska tillämpas per behov?

Inom vuxenutbildningen har de uppfattat behov av att kunna ställa om oftare samt ha ökat antal starter och kortare ledtider, varför de har valt att inrätta ett auktorisationssystem från och med 2023-01-01. Fram till årsskiftet har de upphandlade ramavtal.

På arbetsmarknadsenheten genomför sin anskaffning i egenregi, det vill säga de genomför behovet av insatser själva samt genom samarbete i kommunen. Exakt vilken anskaffning beror på individens behov.

Hur har ni organiserat er uppföljning samt hur arbetar ni med uppföljning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser?

Inom vuxenutbildningen har de under 2022 testat en ny modell, det vill säga att ta med sig en delegation av olika kompetenser som ska delta när de ska granska sina leverantörer. Vilka kompetenser som ska delta per granskning beror på vad som ska följas upp. Denna modell ska fortsätta tillämpas då det ger en effektiv och flexibel modell för uppföljning samt bidrar till kollegialt lärande. De följer sitt årshjul, gör platsbesök, tar in statistik och bedriver systematiskt kvalitetsarbete. Till följd av otillfredsställande svar på uppföljningen har de valt att göra om den kvalitetsrapport som skickas ut till leverantörerna och som ska besvaras av respektive leverantör.

Inom arbetsmarknadsenheten sker uppföljning utifrån kundenkäter, uppföljning av mål och resultat från politiska uppdrag. De träffar individerna löpande under sina praktikplatser, mer eller mindre ofta beroende på individens behov. De har även interna kontroller som arbetar med uppföljning av alla insatser och deltagare.

Har ni några externa parter som ni arbetar med och/eller samverkar med i fullgörandet av era uppdrag?

Inom vuxenutbildningen sker samverkan inom IKE med Surahammar, Hallstahammar och Sala kommuner.

Inom arbetsmarknadsenheten samverkar de med arbetsgivare och företagsnätverk i syfte att kunna utveckla jobbspår. De samverkar inom förvaltningen med vuxenutbildningen och ekonomiskt bistånd för grundläggande kartläggning av en enskilde i syfte att minska risken för att den enskilde hamnar i flera olika system samt tillsammans arbeta för att möjliggöra stöd och insatser för att den enskilde ska kunna gå mot hållbar egen försörjning. De har även överenskommelse med Arbetsförmedlingen om formella beslut om anvisning gällande att den grundläggande kartläggning ska göras för fler än de som står i ekonomiskt bistånd och är utförsäkrade/långvarigt arbetslösa. De har även en egen handledarutbildning (om hur det är att arbetsträna, att ta emot en deltagare på sin arbetsplats och liknande) som de tillhandahåller för arbetsgivaren, för att arbetsmarknadsenheten och blivande arbetsgivare ska kunna vara ett så bra stöd som möjligt vid olika former av praktik och liknande.

Hur ser kommunen på framtiden? Vad tror de kommer att påverka sin anskaffning och hur? Vilka effekter kommer det att ha på anskaffningen framåt?

Förändringarna i skollagen med tillhörande förordningar kommer att påverka auktorisationssystemet. I nuläget sker omvärldsbevakning samt deltagande i webinarium från Skolverket för att hålla sig uppdaterad inför de lagändringar som träder i kraft under året.

Fråga om vald organisering av anskaffning och genomförande – fördelar nackdelar med hur de följer upp sitt arbetssätt. Hur ser de sin verksamhet med nya vindar och lagstiftning de kommande fem till tio åren?

De har sett nackdelar med upphandling som grundar sig att upphandling kräver längre ställtider, vilket är anledningen till att de har valt att från årsskiftet gå över till auktorisation. Fördelar med det valda arbetssättet är att de har gått från ansvarsområden till att lägga ansvaret i flöden, vilket leder till mer effektiv styrning.

Valda arbetsmetod (och anskaffning internt) uppges vara en fördel, då den har visat på gott utfall för deltagarna samt leder till ändamålsenligt resultat. Arbetsmarknadsenheten anser att hanteringen internt leder till att de kan säkerställa att individen får det stöd den behöver samt under den tid som stödet faktiskt behövs med hänvisning till att individen ska kunna nå hållbar egen försörjning.

Sammanfattning och analys

Nedan följer sammanfattning och analys av omvärldsbevakningen per fråga. En intressant iakttagelse är att inte någon av de kommuner som Förvaltningen har träffat har något som liknar en anskaffningsstrategi eller styrande dokument för anskaffning på strategisk nivå i kommunen. Inte heller är det någon av dem som är i färd med att upprätta en sådan.

Gemensamt för samtliga kommuner som Förvaltningen har träffat är dock att omvärldsbevakningen med tillhörande frågeställningar har väckt intresse samt begäran om att få ta del av den kommande anskaffningsstrategin.

En reflektion ur ett generellt perspektiv efter omvärldsbevakningen är att den visar hur respektive kommun ser ut ur ett politiskt perspektiv. Det betyder att den politiska styrningen och inriktningen visar sig i hur respektive kommun anskaffar sitt behov av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder/insatser. Något som behöver tydliggöras i nedan analys och reflektion är skillnaden på begreppen egenregi respektive utförande internt i den egna verksamheten. Med begreppet egenregi avses behov som anskaffas genom att det utförs inom kommunen, men av annan del i kommunen (vanligtvis av en annan förvaltning). Att utföra internt innebär att behov av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser utförs av egen personal inom den egna verksamheten på förvaltningen.

Hur identifierar/analyserar ni vilka målgrupper som ni möter i er respektive verksamhet?

Generellt uppfattas de kommuner som har deltagit i omvärldsbevakningen göra en mer kontinuerlig analys av målgruppen, jämfört med vad som sker inom Arbetsmarknad och vuxenutbildning. Av omvärldsbevakningen inom vuxenutbildningen sker identifikation och analys av målgrupperna i huvudsak genom rådande styrdokument och lagstiftningen, det vill säga mot bakgrund av de krav som uppställs i skollagen. Identifikation och analys av målgrupp inom vuxenutbildningen kan även ske genom politiska uppdrag, där målgruppen pekas ut i förväg. På arbetsmarknadssidan är det mer vanligt förekommande att målgruppen identifieras mot en gemensam faktor, nämligen om individen uppstår försörjningsstöd eller inte. Jämfört med Arbetsmarknad och vuxenutbildnings målgrupper ter sig denna avgränsning som snäv.

Det finns flera olika sätt att möta målgruppen, men gemensamt är att alla har stort fokus på individen. Däremot har omvärldsbevakningen visat att inte någon av kommunerna arbetar i en fastställd modell som liknar SKALL-modellen. Det ska dock understrykas att det framkommer att samtliga kommunerna arbetar med beståndsdelarna inom SKALL, det vill säga språk, kompetens, arbete och livslångt lärande, men med olika tydlighet. En annan sak som verkar skilja sig är att många av kommunerna, framför allt Malmö, har politiska uppdrag där målgruppen är förutbestämd. Arbetsmarknad och vuxenutbildning erhåller givetvis också politiska uppdrag, dels direkt från Nämnden, dels genom budget. Det som verkar skilja sig åt mellan Arbetsmarknad och vuxenutbildning i förhållande till de kommuner som har deltagit i omvärldsbevakningen är att vissa av kommunerna verkar urskilja sin målgrupp genom de politiska uppdragen. Detta skiljer sig från Arbetsmarknad och vuxenutbildning, som huvudsakligen urskiljer målgruppen genom de i reglementet stadgade grunduppdragen, det vill säga kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Hur har ni organiserat er för att möta behovet hos era målgrupper?

Omvärldsbevakningen visar att det är vanligt med att arbetsmarknad och vuxenutbildning är organisatoriskt förlagda inom en och samma nämnd och förvaltning, bortsett från Malmö där vuxenutbildningen utgör en egen nämnd och arbetsmarknad en annan. I många fall är även försörjningsstödet eller ”ekonomiskt bistånd” förlagt inom samma nämnd som arbetsmarknad och tillhörande verksamhet. Närheten till försörjningsstödet och beslut om ekonomiskt bistånd bedöms utgöra en framgångsfaktor för att kunna möta behovet hos individer inom ramen för arbetsmarknadspolitiska insatser. På ett generellt plan är det dock återkommande att samverkan endast kan ske i begränsad omfattning mot bakgrund av den sekretess som råder i detta hänseende. Av omvärldsbevakningen förefaller det som att det ju närmare de olika verksamheterna inom vuxenutbildningen och arbetsmarknad kan arbeta, desto fler insatser och utbildningar bedöms de olika verksamheterna kunna genomföra och ta fram tillsammans för att möta målgruppens behov. Organisationens utformning uppfattas således ha inverkan på hur väl behovet hos målgruppen kan mötas.

Vilka modeller för anskaffning av kommunal vuxenutbildning respektive arbetsmarknadsinsatser har ni?

Sammantaget förekommer anskaffning genom egenregi och utförande internt såvitt det gäller arbetsmarknadsinsatser. Kommunal vuxenutbildning anskaffas huvudsakligen genom antingen egenregi alternativt genom upphandling, men med olika bakomliggande motiv. Exakt vad och varför viss del av den kommunala vuxenutbildningen som upphandlas i förhållande till vad som förläggs inom egenregi är således olika mellan kommunerna. Inom den kommunala vuxenutbildningen finns två anskaffningsmodeller som är mest vanliga bland kommunerna som har deltagit i omvärldsbevakningen, men det finns dock inte en lika inställning om vad av de olika skolformerna som bör upphandlas alternativt förläggas till egenregin. På så vis kan samma skolform anskaffas på helt olika vis i en kommun jämfört med en annan.

I denna fråga utgör Uppsala och Malmö kommuner två ytterligheter i fråga om hur behovet av arbetsmarknadsinsatser anskaffas. Malmö utför merparten av behovet internt alternativt genom samverkan med Arbetsförmedlingen. Samtidigt har Uppsala inrättat ett dynamiskt inköpssystem genom upphandling för olika typer av arbetsmarknadsfrämjande insatser samtidigt som de hanterar arbetsmarknadsanställningar internt i verksamheten. På vuxenutbildningssidan utgörs ytterligheterna av Västerås, som står i färd med att införa auktorisation, och Malmö som utför större delen av sitt behov inom sin egenregi.

Hur avgör ni vilken anskaffningsmodell som ska tillämpas per behov?

Något som är gemensamt för samtliga kommuner är deras arbete för att hindra att de agerar på ett vis som går in på den verksamhet som tillhandahålls av andra aktörer. Respektive kommun arbetar löpande med att säkerställa att det som anskaffas ligger i linje med resten av kedjan inom respektive kommuns verksamheter. Detta i syfte att

förhindra att det blir konkurrens om elever och deltagare. Inom Arbetsmarknad och vuxenutbildning innefattas ovanstående löpande i den interna dialogen.

En ytterligare reflektion är att det är olika mellan kommunerna vilka faktorer som ligger till grund för vilken modell som ska tillämpas för anskaffning. Ett exempel är att man i Örebro har valt att upphandla sådan kommunal vuxenutbildning som bedöms vara investeringstung, samtidigt som Malmö har gjort motsatsen, det vill säga valt att förlägga investeringstung utbildning i egenregi. Detta visar på att samma faktor kan leda till olika sätt att anskaffa ett visst behov.

Hur har ni organiserat er uppföljning samt hur arbetar ni med uppföljning av kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser?

Generellt finns en strukturerad uppföljningsapparat, i vart fall i den del som avser vuxenutbildningen med hänvisning till de krav som ställs i skollagen. Huvudsakligen syftar uppföljningen till att säkerställa att den kommunala vuxenutbildningen uppfyller de lokala och nationella mål. I de fall där den kommunala vuxenutbildningen anskaffas externt, genom upphandling eller auktorisation, finns det uppföljning som går utöver det systematiska kvalitetsarbetet och som är kopplat till det avtal som anskaffningen har genererat. Ett exempel där detta kommer till uttryck är Stockholm, som följer upp strukturerat på ett sätt som uppges likna Skolinspektionens i kombination med uppföljning av gällande ramavtalsvillkor. Utöver det systematiska kvalitetsarbetet utifrån skollagen arbetar Malmö också med effektstudier samt följer upp anställningsbarhet hos sina elever.

Uppföljningen av arbetsmarknadsinsatser följs upp olika beroende på hur de anskaffas. En faktor som påverkar är att det sällan fastställda mål med arbetsmarknadsinsatser på det vis som förekommer inom skollagen med tillhörande styrdokument. Avsaknaden av konkret lagstiftning och styrdokument leder till att uppföljning av arbetsmarknadsinsatser ser olika ut beroende på vilka arbetsmarknadsinsatser som anskaffas respektive om de bedrivs inom egenregi. Det visar på att uppföljningen är organiserad på olika sätt beroende på hur arbetsmarknadsinsatserna anskaffas samt bedrivs. Vad gäller arbetsmarknadsinsatser sticker Stockholm och Uppsala ut, då dessa kommuner, med hänvisning till deras befintliga ramavtal, verkar arbeta mer systematiserat med uppföljning av arbetsmarknadsinsatser till skillnad från övriga kommuner i omvärldsbevakningen. Uppsala har det senaste påbörjat uppföljning av nyttjandegrad inom sina arbetsmarknadsinsatser oavsett om insatsen har getts i upphandlad verksamhet eller inom dess egenregi. Örebro anger vid mötet att de givetvis följer upp verksamheten, men inte systematiserat såsom vuxenutbildningen gör.

Har ni några externa parter som ni arbetar med och/eller samverkar med i fullgörandet av era uppdrag?

Samtliga kommuner samverkar med Arbetsförmedlingen i någon grad, men i olika omfattning. Malmö är den kommun som bedöms ha störst samarbete med Arbetsförmedlingen, samtidigt som Malmö är den kommun av dem som har deltagit i omvärldsbevakningen som bedöms ha minst andel samverkan mellan de två förvaltningar

som arbetar med kommunal vuxenutbildning respektive arbetsmarknadsinsatser. Malmö har vid mötet också uppgett att mer samverkan skulle kunna ske mellan Malmös arbetsmarknadsförvaltning och förvaltningen där vuxenutbildningen är förlagd. Övriga kommuner bedöms ha tätare samverkan mellan den arbetsmarknadsavdelningen/enheten samt den kommunala vuxenutbildningen. Samverkan sker även med respektive egenregi, kringliggande kommuner, folkhögskolor, civilsamhället, näringslivet, organisationer kopplat till näringslivet och potentiella arbetsgivare och faktiska arbetsplatser. Vidare är det skillnad i samverkansparter beroende på vad samverkan faktiskt avser. I samverkan kring individen förekommer exempelvis Arbetsförmedlingen i många fall.

Sammantaget kan konstateras att de fem kommunerna samverkar med liknande parter som Förvaltningen, dock kan omfattningen i de olika sammanhangen variera. Syfte med samverkan ter sig dock ur ett helhetsperspektiv vara gemensamt för alla kommunerna, det vill säga säkerställa att den kommunala vuxenutbildningen och arbetsmarknadsinsatserna är ändamålsenliga samt relevanta, både ur individens och arbetsmarknadens perspektiv men även till viss del i utvecklingssyfte.

Hur ser kommunen på framtiden? Vad tror de kommer att påverka sin anskaffning och hur? Vilka effekter kommer det att ha på anskaffningen framåt?

Sammantaget har det politiska valet utgjort en faktor som har uppgetts som något som kommer att påverka anskaffningen framåt. Utfallet i valet bedöms att kunna påverka både organisation och anskaffning av utbildning samt insatser. Även hög- och lågkonjunkturen har tagits upp som något kommunerna bevakar och som kommer att ha påverkan på den framtida anskaffningen. Kriget i Ukraina har också tagits upp som en faktor som kommer att påverka kommunernas anskaffning framåt. Ytterligare faktorer är kommande och nyligen ikraftträdade ändringar i skollagen. En annan sak som förekommer i synen på framtiden i kombination med anskaffning är minskade nivåer av inflödet av elever inom vuxenutbildningen. Örebro har i omvärldsbevakningen uppgett att de ser att målgruppen med psykisk ohälsa har ökat. På arbetsmarknadssidan förekommer Arbetsförmedlingens modell Kundval Rusta och Matcha (KROM) som en viss oklarhet mot bakgrund av att Arbetsförmedlingen kan komma att påverkas av det politiska valet.

Vilka fördelar respektive nackdelar ser de med hur de följer upp sitt arbetssätt? Hur ser de sin verksamhet med nya vindar och lagstiftning de kommande fem till tio åren?

Stockholm är tydlig med att de ser upphandling som ”en fantastisk hävstång” för krav på utförande och uppföljning, vilket uppges leda till fördelar för medborgaren. Nackdelar med upphandling är dock korta ramavtalstider och begränsade planeringshorisonter. Samtidigt uppges Västerås att de ser nackdel med upphandling och de ställtider som krävs, vilket har varit en anledning till att de har beslutat att inrätta auktorisationssystem inom den kommunala vuxenutbildningen. Västerås ser även fördelar med att lägga över ansvaret i flöden istället för enskilda områden, för på så vis hamnar behovet och individen i fokus. Örebro ser fördelar med att anskaffa kommunal vuxenutbildning inom egenregi i fråga om kvalitet, betyg, tid i klassrummet och möjlighet att utbilda lärarna enligt det behov som finns, samtidigt som de konstaterar att det är mer kostsamt att anskaffa genom

egenregi. En ytterligare fördel som Stockholm talade om kopplat till sina ramavtal är att de har avtalat om tolkningsföreträdare gentemot leverantörerna, vilket ger Stockholm rätt att avgöra hur ett krav ska tolkas om meningsskiljaktigheter uppstår.

Malmö anger att fördelen med dess arbetsmarknadsförvaltning är att det är relativt enkelt att starta upp utvecklingsarbeten eller projekt, då de bedriver sin verksamhet inom egenregi. Örebro inställning kring fördelen med att bedriva arbetsmarknadsinsatser internt i organisationen uppges generera liknande fördelar som Malmö uppger. Uppsala påtalar att ett dilemma, inte nödvändigtvis en nackdel, är att säkerställa att de insatser som anskaffas inte går in på annans aktörs verksamhetsområde. En fördel med sin modell att anskaffa arbetsmarknadsinsatser, det vill säga genom ett dynamiskt inköpssystem (DIS) som Uppsala nämner är möjligheten att anskaffa likadana insatser inom dess egenregi samt att det är en flexibel anskaffningsmodell med korta anbudstider/handläggningstider. Uppsala konstaterar att de ser en fördel med att ha utbildning inom både egenregi och som upphandlad verksamhet, då det ger god variation i utbudet. Andra kommuner har dock uttryckt sig som att de har valt att upphandla sådan verksamhet som är investeringstung, samtidigt som andra har gett uttryck för motsatsen, det vill säga att de föredrar att anskaffa investeringstung utbildning genom egenregi.

En annan reflektion är att kommunerna talar olika om olika sätt att anskaffa, exempel på detta är förhållningssättet och anskaffning av utbildning respektive insatser som är dyra samt små till sin omfattning. Vissa av kommunerna väljer att upphandla det som är mer kostsamt, samtidigt som andra kommuner väljer att anskaffa det genom sin egenregi. Detsamma gäller förhållandet mellan långa och korta avtalstider. Därmed framgår att det inte finns en lika inställning till de olika anskaffningsmodellerna, vilket i sig talar för att varje anskaffning kräver en egen bedömning. Sammantaget framkommer en rad olika för- och nackdelar i kombination med olika modeller för hur anskaffningen sker. Det är vidare olika mellan de olika kommunerna hur de anskaffar kommunal vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser. De kommuner som har deltagit i omvärldsbevakningen tillämpar huvudsakligen inte samma modell för anskaffning av kommunal vuxenutbildning som för arbetsmarknadsinsatser.